

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

МАТЕРІАЛИ

**підсумкової наукової конференції професорсько-
викладацького складу, аспірантів і здобувачів**

*агрономічного факультету,
факультету захисту рослин,
факультету лісового господарства*

24–25 травня 2017 р.

Частина II

Харків–2017

ЗМІСТ

Акопян А.А. АКТИВНІСТЬ ІОНІВ АМОНІУ В ЧОРНОЗЕМІ ТИПОВОМУ НА РІЗНОУДОБРЕНИХ ФОНАХ.....	9
Александрович Т.В. СПОСОБИ ОБРАЗОВАНИЯ ФРАНЦУЗСКОЙ ЛЕСОХОЗЯЙСТВЕННОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ.....	11
Андрущенко О.П., Полив'яний А.М. ЛІСОВІ НАСАДЖЕННЯ СКРИ ПАЇВСЬКОГО НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНОГО ГОСПОДАРСТВА ХНАУ ім. В.В. Докучаєва – ЦІННИЙ ОБ'ЄКТ ЛІСІВНИЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧИХ ПРАКТИК.....	13
Андрущенко О.П. ПРАКТИЧНА НАЦІЛЕНІСТЬ ЛІСОВОЇ ТИПОЛОГІЇ.....	15
Байдик Г.В. ХЛІБНІ П'ЯВИЦІ НА ЗЕРНОВИХ ЗЛАКОВИХ КУЛЬТУРАХ У ННВЦ «ДОСЛІДНЕ ПОЛЕ» ХНАУ ІМ. В.В. ДОКУЧАЄВА.....	17
Батова О.М. ФІТОПАТОГЕННИЙ КОМПЛЕКС ПОСІВІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В СХІДНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	20
Бачевська Є.І., Криворученко Р.В. ОСОБЛИВОСТІ УСПАДКУ- ВАННЯ ОЗНАК ЛИСТКІВ ТА КОЛОСА В ГІБРИДІВ F₁ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ.....	22
Біжан В.О., Криворученко Р.В. ХАРАКТЕР ПРОЯВУ ГЕТЕРОЗИСУ В ГІБРИДІВ F₁ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ ЗА КОМПЛЕКСОМ ОЗНАК АНАТОМІЧНОЇ БУДОВИ СТЕБЛА.....	24
Біла Ю.М. ОПТИМІЗАЦІЯ НАСАДЖЕНЬ ЛІСОМЕЛІОРА- ТИВНОГО КОМПЛЕКСУ В УМОВАХ БАЙРАЧНОГО СТЕПУ...	26
Білецький Є.М. НЕЛІНІЙНА ДИНАМІКА ПОПУЛЯЦІЙ КОМАХ..	28
Бугайов С.М. ТОВАРНА СТРУКТУРА ВІЛЬХОВИХ ДЕРЕВОСТАНІВ ЛІВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	29
Будьонний В. Ю., Криштоп Є. А. САФЛОР ЯК АЛЬТЕРНАТИВА СОНЯШНИКУ.....	31
Булах О.О., Скирда Д.Ю. ЕЛЕМЕНТИ ПРОДУКТИВНОСТІ ВІВСА ЯРОГО ГОЛОЗЕРНОГО ПРИ СУМІСНОМУ ВИКОРИСТАННІ ПРЕПАРАТУ ДІАЗОФІТ ТА РІЗНИХ ДОЗАХ АЗОТНОГО ЖИВЛЕННЯ.....	33
Вальков Р.Т. ВИВЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНИХ ВІТЧИЗНЯНИХ ГІБРИДІВ ОГІРКА В УМОВАХ ЗОНИ ЛІВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	35
Васильєва Ю. В. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСЕЛЕННЯ АМАРАНТОВИМ СТЕБЛОЇДОМ РІЗНИХ СОРТІВ АМАРАНТА.....	37
Ведмідь М.М. ОЦІНКА СТАНУ ТА РОСТУ ДУБА ЗВИЧАЙНОГО ПРИ СУЦІЛЬНОМУ СПОСОБІ РЕКОНСТРУКЦІЇ НАСАДЖЕННЯ У СВІЖІЙ КЛЕНОВО-ЛИПОВІЙ ДІБРОВІ ДП «ГУТЯНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	39

Herman L.V., Shulga I.V. ENGLISH TERMINOLOGY OF VEGETABLE GROWING: SEMANTIC AND STRUCTURAL APPROACHES	41
Gladkych I.O. INNOVATIVE VERFAHREN DES FREMDSPACHENUNTERRICHTS IN HOCHSCHULEN.....	43
Євтушенко М.Д., Вільна В.В., Соломахіна К.П. ДЕННА АКТИВНІСТЬ ХРЕСТОЦВІТИХ КЛОПІВ НА НАСІННИКАХ КАПУСТИ В ННВЦ «ДОСЛІДНЕ ПОЛЕ» ХНАУ ІМ. В. В. ДОКУЧАЄВА (2015 – 2016 РР.).....	45
Волошан М.М. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	47
Волощенко В.В. АНАЛІЗ СТАНУ ЕКОЛОГІЧНОЇ НЕБЕЗПЕКИ ПОШИРЕННЯ АЧС В УКРАЇНІ.....	49
Гаврилук Ю.М. ПОНЯТТЯ ГЕОКУЛЬТУРНОГО СУБ'ЄКТА І СУБ'ЄКТА ДІЯЛЬНОСТІ.....	51
Гайова Л.О. ФОРМУВАННЯ КОМПОНЕНТІВ ХІМІЧНОГО СКЛАДУ ПІЗНЬОСТИГЛИХ ГІБРИДІВ КАПУСТИ ЦВІТНОЇ.....	53
Гармаш А.В. СТАН ПРИРОДНОГО ПОНОВЛЕННЯ СОСНОВИХ ЛІСІВ У НПП «СЛОБОЖАНСЬКИЙ».....	55
Георгиця Я.І. ДІЯ МІКРОДОБРІВ НА ЗАПАСИ ПОЖИВНИХ РЕЧОВИН У РОСЛИНАХ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ.....	57
Голікова О.М. ПОЧАТКИ СТАНОВЛЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ОСВІТИ	58
Гопцій О.Б. ОСНОВНІ ТЕХНІЧНІ ПАРАМЕТРИ ЛІСОВИХ ДОРІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ТЕРИТОРІЙ.....	60
Гопцій Т.І. ВИДИ ВИХІДНОГО МАТЕРІАЛУ В СЕЛЕКЦІЇ АМАРАНТА.....	62
Горін М.О. ЕДАФІЧНА СКЛАДОВА САДОВО-ПАРКОВИХ ТА ІНШИХ ЕКОСИСТЕМ.....	64
Горошко В.В., Семілетов О.С. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПОЛЮВАННЯ НА БАБАКА.....	68
Гриньова Я.Г. СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ: ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИЙ ПОГЛЯД.....	70
Гудковська Н.Б. ЖИРНОКИСЛОТНИЙ СКЛАД АМАРАНТОВОЇ ОЛІЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТА УМОВ ВИРОЩУВАННЯ.....	72
Горяїнова В.В. БОРОШНИСТА РОСА ПШЕНИЦІ ЯРОЇ ТА ЗАХОДИ ОБМЕЖЕННЯ ЇЇ РОЗВИТКУ В УМОВАХ ННВЦ «ДОСЛІДНЕ ПОЛЕ» ХНАУ ІМ. В.В. ДОКУЧАЄВА.....	74
Гусаренко М.П., Седих К.В. ВИВЧЕННЯ ФАКТОРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЯКІСТЬ РОБОТИ ОБПРИСКУВАЧА.....	76
Дегтярьов Ю.В. АГРОХІМІЧНИЙ СТАН ЧОРНОЗЕМІВ ТИПОВИХ ННВЦ «ДОСЛІДНЕ ПОЛЕ».....	78

Дерев'янко І.О. КЛАСТЕРИЗАЦІЯ ЗРАЗКІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ЗА РІВНЕМ ПОЛЬОВОЇ ПОСУХОСТІЙКОСТІ.....	80
Діденко М.М. ВПЛИВ МЕХАНІЗОВАНИХ ДОГЛЯДІВ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ РУБАЧА КОРИДОРІВ РОТОРНОГО (РКР-1,5) НА ЗБЕРЕЖЕНІСТЬ І РІСТ ДУБА ЗВИЧАЙНОГО.....	82
Довбня О.М. ЕКОЦЕНТРИЗМ ЯК ДОКТРИНА І КУЛЬТУРА ЖИТТЯ.....	84
Долгова Т.А. ЕКОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНИЙ МОНІТОРИНГ ПРИРОДНИХ РОСЛИННИХ УГРУПОВАНЬ РОДУ <i>FESTUCA</i> ЗА МОЛЕКУЛЯРНИМИ МАРКЕРАМИ.....	86
Дубина О.М. ОСОБЛИВОСТІ УТВОРЕННЯ МАКРОКОМПЛЕКСІВ КАТІОНАМИ ПЕРЕХІДНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ІЗ КОМПЛЕКСИТАМИ НА ОСНОВІ ЦЕЛЮЛОЗИ.....	88
Дьяконов С.О., Пахучий А.М. АНАЛІЗ КОНСТРУКЦІЙ СОШНИКОВИХ СИСТЕМ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇХ ВИКОРИСТАННЯ.....	90
Дьяконов С.О., Пахучий А.М. <i>ТРАВМУВАННЯ ЗЕРНА ШНЕКОМ ОЧІСУЮЧОЇ ЖАТКИ</i>	92
Євсюков О.Ф. ВПЛИВ МУЗИКИ НА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ...	94
Євтушенко М.Д. ГРУШЕВИЙ КЛОП – <i>STERANITIS PYRI F. (HEMIPTERA: TINGIDAE)</i> В ЯБЛУНЕВОМУ САДУ ННВЦ «ДОСЛІДНЕ ПОЛЕ» ХНАУ ім. В.В. ДОКУЧАЄВА.....	95
Єфіменко Н.П. ОСНОВНІ МОТИВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АГРАРНО-ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ З ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ».....	97
Жернова О.С. ГУМУС ЧОРНОЗЕМІВ ТИПОВИХ ЗА ЕКОЛОГОЗБЕРІГАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗЕМЛЕРОБСТВА.....	99
Жукова Л.В., Ємленінова А.М. ЕФЕКТИВНІСТЬ АЛЬТО СУПЕР 330 ЕС У ЗАХИСТІ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ ВІД ХВОРОБ».....	101
Заздравнова О.І. ОСОБИСТІСНІ ПРІОРИТЕТИ УКРАЇНСЬКОГО СОЦІАЛЬНОГО МЕНТАЛІТЕТУ.....	103
Заліззовський В.С. ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ РІЗНИХ НОРМ ДОБРІВ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ЗЕРНА ЯЧМЕНЮ ТА АГРОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ЧОРНОЗЕМУ ТИПОВОГО В ОКРЕМОМУ ПОЛІ СІВОЗМІНИ СТАЦІОНАРНОГО ПОЛЬОВОГО ДОСЛІДУ..	105
Зуза В.С. АНАЛІЗ АГРОБІОЛОГІЧНИХ КЛАСИФІКАЦІЙ БУР'ЯНІВ.....	107
Князь Т.М. СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	109
Коврига Ю.В. ТАНАТОЛОГІЧНІ МОТИВИ ВСТАВНОЇ НОВЕЛИ РОМАНУ Л. УЛИЦЬКОЇ «КАЗУС КУКОЦЬКОГО».....	111
Козлова О.І. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ЗМІНАМИ ВМІСТУ ГУМУСУ ТА АЗОТУ.....	113

Кравцов А.І. ПОЛІВАРІАНТНІСТЬ СУСПІЛЬНО – ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ.....	115
Кудря С.І., Кудря Н.А., Бряник А.В. ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРОТКОРОТАЦІЙНИХ СІВОЗМІН ТА ЇХ ВПЛИВ НА АГРОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ РОДЮЧОСТІ ҐРУНТУ.....	117
Кулешов А.В. РОЗВИТОК МЕТЕОПАТОЛОГІЧНОГО МЕТОДУ ПРОГНОЗУ ХВОРОБ РОСЛИН.....	119
Лиманська С.В. ВПЛИВ ГАМЕТОЦИДІВ НА ЖИТТЄЗДАТНІСТЬ ПИЛКУ ТА РОЗВИТОК РОСЛИН АМАРАНТА.....	121
Лісничий В.А., Подолян І.О. ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ЯРИХ ЗЕРНОВИХ ХЛІБІВ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ПОЛІКОМПОНЕНТНИХ ДОБРИВ.....	123
Логінова О.В., Шульга І.В. ГРАМАТИЧНИЙ АСПЕКТ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В НЕМОВНОМУ ВНЗ.....	125
Луханін І.В. ВИВЧЕННЯ ДИНАМІКИ РОЗВИТКУ ЗБУДНИКІВ КОРЕНЕВИХ ГНИЛЕЙ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО.....	127
Любимова Н.О. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ ХНАУ ім. В.В. ДОКУЧАЄВА.	129
Макара́с'ка Ye. H. TEACHING ENGLISH LISTENING AND SPEAKING.....	131
Маматов М.В., Івакін О.В. ВИРОЩУВАННЯ КАРЛИКОВИХ ПІДЩЕП ЯБЛУНІ В УМОВАХ СХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	133
Мартиненко В.І. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНСЕКТОФУНГІЦИДІВ У ЗАХИСТІ КАРТОПЛІ ВІД ОСНОВНИХ ШКІДНИКІВ ТА ХВОРОБ.....	134
Меленті В.О. ПОПЕРЕДНІ ДАНІ ПРО СТАН ВИВЧЕНОСТІ НЕСПРАВЖНИХ ЩИТІВОК НА ЯЛИНАХ ПАРКОВИХ НАСАДЖЕНЬ м. Харків.....	136
Мешкова В.Л. АДВЕНТИВНІ ШКІДНИКИ ТА НАСЛІДКИ ЇХ ПОШИРЕННЯ ДЛЯ ЛІСІВ УКРАЇНИ.....	138
Мокрецова Н.Я. СОЦІОКУЛЬТУРНА ДЕТЕРМІНАЦІЯ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ.....	140
Назаренко В.В. СУЧАСНИЙ СТАН ДУБОВИХ ЛІСІВ ХАРКІВЩИНИ.....	142
Непран І.В. РОЛЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	144
Олейніков Є.С. СТУПІНЬ ПРОЯВУ ТА РОЗПОВСЮДЖЕНІСТЬ ПЛЯМИСТОСТЕЙ ЛИСТЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ВПРОДОВЖ ВЕГЕТАЦІЇ.....	146
Олійник Г.М., Пузік В.К., Будьонний В.Ю. ВПЛИВ ПОПЕРЕДНИКА НА ЗАБУРЯНЕНІСТЬ ПОСІВІВ ЖИТА ОЗИМОГО В УМОВАХ СХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	148

Ольховський Г.Ф. ДИНАМІКА ПЛАСТИЧНИХ РЕЧОВИН І ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЖИВЛЕННЯ В ОРГАНАХ РОСЛИН ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В РЕПРОДУКТИВНИЙ ПЕРІОД	150
Пастернак В.П., Яроцький В.Ю. ВІДМЕРЛА ДЕРЕВИНА В СОСНОВИХ НАСАДЖЕННЯХ СЛОБОЖАНСЬКОГО ЛІСОТИПОЛОГІЧНОГО РАЙОНУ.....	152
Петрова Т.О. МОВНА ПОЛІТИКА Й МОВНЕ ПЛАНУВАННЯ В УКРАЇНІ ПРОТЯГОМ ХХ – ХХІ СТОЛІТЬ.....	154
Підгородецька І.Ю. КОНЦЕПТ <i>ЩАСТЯ</i> В КАРТИНІ СВІТУ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	156
Плетнікова Н.Я., Рожков А.О. МІКОЗИ ТРИТИКАЛЕ В УМОВАХ ННВЦ «ДОСЛІДНЕ ПОЛЕ» ХНАУ ім. В.В. ДОКУЧАЄВА.....	158
Полупан А.В. ДЗЗ і ГІС-ТЕХНОЛОГІЇ МОНІТОРИНГУ САДОВО-ПАРКОВИХ ЕКОСИСТЕМ В УМОВАХ УРБАНІЗОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	160
Поташов Ю.М., Ситнік І.Й. САНІТАРНИЙ СТАН СОСНОВИХ НАСАДЖЕНЬ У РЕКРЕАЦІЙНІЙ ЗОНІ ХНАУ.....	162
Поташова Л.М., Труш О.К. ВИКОРИСТАННЯ ЕФЕКТИВНИХ ШТАМІВ <i>RHIZOBIUM PHASEOLI</i> В АГРОТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ КВАСОЛІ В УМОВАХ СХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	164
Приказюк С.В. ВПЛИВ РІДКИХ АЗОТНИХ ДОБРІВ НА ДИСПЕРСНІСТЬ ЧОРНОЗЕМІВ.....	166
Пруднікова С.О. ПРОБЛЕМИ ЖИВЛЕННЯ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ НА ПОЧАТКУ ВІДНОВЛЕННЯ ВЕГЕТАЦІЇ.....	167
Разуменко Ю.Л. ВПЛИВ РЕУТИЛІЗАЦІЇ ПЛАСТИЧНИХ РЕЧОВИН ТА РУХОМИХ СПОЛУК АЗОТУ І ФОСФОРУ В ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЮ СОЇ.....	169
Свіщова Я.О. РІЗНОРІДНА АСОЦІАЦІЯ БАГАТООСНОВНИХ АЗОБАРВНИКІВ У ВОДНИХ РОЗЧИНАХ.....	171
Ситнік І.Й., Познякова С.І., Круглова І.В. ДЕНДРОПАРКУ ХНАУ – 45 РОКІВ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	173
Сіроус Л.Я. МОНІТОРИНГ ЛИСТОГРИЗУЧИХ ЛУСКОКРИЛИХ ШКІДНИКІВ КАПУСТИ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	175
Слюсарчук В.Є., Криволап С.В., Славгородський О.С. ДИНАМІКА РОСТУ ОДНОРІЧНОЇ ПАРОСТІ ГОРШНИКУ ПРИ ОМОЛОДЖЕННІ КУЩІВ РУБКОЮ «НА ПЕНЬ».....	177
Станкевич С.В., Леженіна І.П., Забродіна І.В. БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АМЕРИКАНСЬКОГО БІЛОГО МЕТЕЛИКА В ХАРКІВСЬКОМУ РАЙОНІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	179
Тесля Т.О. МЕТОДИ ОЦІНКИ СТІЙКОСТІ КУКУРУДЗИ ДО ФУЗАРІОЗНОЇ СТЕБЛОВОЇ ГНІЛІ.....	181
Тихоненко Д.Г., Новосад К.Б., Гавва Д.В. БІОДІАГНОСТИКА ЧОРНОЗЕМІВ ТИПОВИХ І ЗВИЧАЙНИХ РІЗНИХ ЕКОСИСТЕМ ЛІСОСТЕПУ І СТЕПУ УКРАЇНИ.....	183

Тихоненко О.В. ЛІНГВОСТИЛІСТИКА ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ МОВОЗНАВСТВА.....	186
Торосов А.С., Зуєв Є.С. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	188
Трунов О.П., Коленкіна М.С. МАЛОПОШИРЕНІ ЗЛАКОВІ ТРАВИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В ОЗЕЛЕНЕННІ.....	190
Туренко В.П. СИСТЕМА ЗАХИСТУ ЛЮЦЕРНИ ВІД ХВОРОБ В УМОВАХ СХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	192
Філон В.І., Чернушенко І.М., Акопян А.А. ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ДІАГНОСТИКИ МІНЕРАЛЬНОГО ЖИВЛЕННЯ РОСЛИН.....	194
Хименко Н.Л. ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАБРУДНЕННЯ ГАЛЬВАНІЗАЦІЄЮ РІЗНИХ ТИПІВ ҐРУНТІВ.....	196
Черкіс Т.М. ЕФЕКТИВНІ ПРОТРУЮВАЧІ, БІОПРЕПАРАТИ І РОСЛИННІ ЕКСТРАКТИ ДЛЯ ЗАХИСТУ СІЯНЦІВ СОСНИ ВІД УРАЖЕННЯ ЇХ ЗБУДНИКАМИ ФУЗАРІОЗУ.....	198
Чорна В.Л. ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОВІСТІ В. ІВЧЕНКА «ЗАГАДКОВЕ ВИКРАДЕННЯ «ЗІРКИ СХОДУ» ТА УСЛАВЛЕНИЙ ГІСТЬ ІЗ АНГЛІЇ».....	200
Швачунова І.С. ДИНАМІКА РОЗВИТКУ БОРОШНИСТОЇ РОСИ ЯБЛУНІ В СХІДНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	202
Шевцова О.О. КИНЕТИКА ОКИСЛЕННЯ ХІМІЧНИХ АГЕНТІВ ПЕРОКСИКИСЛОТАМИ В ДЕЯКИХ РОЗЧИННИКАХ.....	204
Яровий Г.І., Негреба М.С. ВПЛИВ МІНЕРАЛЬНОГО ЖИВЛЕННЯ НА ВРОЖАЙНІСТЬ КАПУСТИ ПЕКІНСЬКОЇ В ЛІВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	206
Яровий Г.І., Сєвідов В.П. ГОСПОДАРСЬКО-БІОЛОГІЧНА ОЦІНКА ГІБРИДІВ ОГІРКА ЗАРУБІЖНОЇ СЕЛЕКЦІЇ.....	208
Бабарика І.Г. НАЙПОШИРЕНІШІ ПОМИЛКИ ПРИ НАДАННІ ПЕРШОЇ ДОПОМОГИ	210

ДЕНДРОПАРКУ ХНАУ – 45 РОКІВ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

**Ситнік І.Й., Познякова С.І., кандидати с.-г. наук, доценти
кафедра лісівництва ім. Б.Ф. Остапенка
Круглова І.В., директор дендропарку ХНАУ ім. В.В. Докучаєва**

Серед дендрологічних парків, які мають статус «Державних заповідних територій» особливе місце посідає дендропарк ХНАУ, який є суттєвою і дуже важливою частиною зеленої зони Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Нещодавно він відмітив своє 45-річчя, яке пройшло непоміченим. Вважаємо необхідним нагадати деякі вузлові моменти його становлення.

Будівництво дендропарку диктувалося необхідністю створення навчальної та наукової бази для ряду дисциплін (ботаніка, дендрологія, лісова селекція, лісівництво, лісові культури, меліорація, охорона природи, ґрунтознавство, захист рослин, садово-паркове господарство тощо). Біля його витоку стояли такі корифеї лісового господарства як професори С.С. П'ятницький, Д.В. Воробйов, Б.Ф. Остапенко, доцент І.Д. Барановський та інші. Під час забудови нового навчального комплексу тоді ще Харківського сільськогосподарського інституту (ХСХІ) таке будівництво стало можливим. І цим скористалася кафедра агролісомеліорації та лісівництва на чолі з її завідувачем професором Б.Ф. Остапенком.

Проект виконано групою студентів Львівського лісотехнічного інституту під керівництвом старшого викладача А.Д. Жирнова у 1970-1971 рр. Проект був схвалений керівництвом і вченою радою ХСХІ. Закладка дендропарку відбулася у квітні 1972 року і до 1992 року продовжувалося його активне будівництво. Перенесення плану дендропарку в натуру, тобто розбивку окремих його частин та алейно-стежкової мережі на початковому етапі будівництва виконали викладачі Б.Ф. Остапенко, А.Д. Жирнов, І.Й. Ситнік, А.О. Житков, М.Р. Казюта, С.І. Пороша та студенти агрономічного факультету.

Дендрологічним наповненням, тобто вивченням флор, залученням садивного і посівного матеріалу, вирощуванням саджанців, перенесенням їх на постійні місця, займалися І.Й. Ситнік та Л.М. Святенко. Перші садіння деревних рослин відбувалося саджанцями, які закупилися в різних ботанічних садах та розсадниках. Основною робочою силою, як тоді, так і тепер, являлися студенти, абітурієнти та аспіранти. Керівництво здійснювали співпрацівники кафедри агролісомеліорації на громадських засадах. Ні однієї штатної одиниці дендропарк не мав. Лише у 1985 р. МСГ СРСР виділило дендропарку штатну одиницю директора. Цю посаду обіймали: В.Ф. Позигун (1985–2011), Я.В. Щербань (2011–2013), О.В. Цабій (2013–2014), В.П. Севідов (2014–2016), з жовтня 2016 р – Круглова Інна Валеріївна. Створенням дендропарку у 1972–1981 рр. керував асистент І.Й. Ситнік, який, і після переходу на викладацьку роботу, постійно консулює нових

керівників. Другу керівну особу – інженера-дендролога офіційно було виділено Мінагрополітики України лише у 2010 році. Обов'язки інженера-дендролога виконували: у 1974–1991 рр. молодший науковий співробітник кафедри рослинництва Святенко Лідія Миколаївна за фахом інженер лісового господарства, у 2010–2013 рр. Леонідов В.С., у 2013 р. Грибовіч Є.С., у 2015–2016 рр. Бабенко В.В.

Дендропарк виконує свої функціональні обов'язки. В ньому щорічно проводяться практичні заняття та навчальні практики з дендрології, ботаніки, селекції та генетики, ґрунтознавства, лісових культур, екскурсії з школярами, студентами та любителями природи.

Наукова сторона діяльності дендропарку складалася зі створення дендрологічних колекцій, архівно-маточних та клонової насінної плантацій сосни і дуба, а також маточно-відводкової плантації фундуків. Одночасно проводиться вивчення ходу росту окремих видів, їх зимо- та посухостійкості, фенологічні особливості. Дендропарк періодично інформує Раду ботанічних садів України про стан колекцій і окремих видів, які їх цікавлять. За роки існування дендропарку в ньому випробувано значну кількість видів і форм інтродукованих деревних рослин, багато з яких цікавлять фахівців лісового господарства, лісомеліорації та озеленення Східної України.

Дендрофлора дендропарку нині складається (за системою академіка А.Л. Тахтаджяна) з двох відділів, чотирьох класів, семи підкласів, 35 порядків, 49 родин, 133 родів, 609 видів, 48 морфологічних форм і 35 сортів, які ростуть у відкритому ґрунті. Доцільно зазначити, що у 1992 р. дендрофлора дендропарку складалася з 920 видів і форм. Втрати сталися від недостатнього догляду.

За результатами досліджень у дендропарку видано понад 70 наукових праць у тому числі: каф. ґрунтознавства – 39, лісівництва – 25, лабораторія селекції УкрНДІЛГА – 5, монографій – 4. За матеріалами одержаними у дендропарку захистили кандидатські дисертації: Лось Світлана Анатоліївна, Грицайчук Валентина Валентинівна, Аль Маді Самір, Новосад Костянтин Богданович та Гавва Дмитро Вікторович.

3 травня 1979 року дендропарк є членом ради ботанічних і дендрологічних садів України. У лютому 1991 року Рада міністрів УРСР надала дендропарку статус заповідної території. Зараз на території дендропарку інтенсивно проводиться реконструкція насаджень та розсадників.

Майбутнє дендропарку вбачається в самостійній та сумісній з іншими ботанічними установами діяльності щодо реалізації положень Конвенції з охорони біологічного різноманіття, зокрема упровадження доробок дендропарку у виробництво. Дендропарк має декілька десятків видів деревних рослин, які можуть цікавити лісове господарство, лісову меліорацію, озеленення, деякі мають значення для інших галузей народного господарства.

Дендропарку потрібно активніше проявляти себе в роботі Ради ботанічних садів і дендрологічних парків України, обмінюватися досвідом та упроваджувати передові ідеї охорони і збереження біологічного різноманіття рослинного світу.

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ
підсумкової наукової конференції професорсько-
викладацького складу, аспірантів і здобувачів

*агрономічного факультету,
факультету захисту рослин,
факультету лісового господарства*

24–25 травня 2017 р.

Частина II

Комп'ютерна верстка – Н.П. Гелла

Підп. до друку 08.06.2017. Формат 60×84/16. Гарнітура Таймс. Друк офсет.
Обсяг: 12,1 ум.-друк. арк.; 16,0 обл.-вид. арк. Тираж 120. Замовлення №

Виробник – редакційно-видавничий відділ Харківського національного
аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. 62483, Харківська обл.,
Харківський р-н, п/в «Докучаєвське-2», навч. містечко ХНАУ, тел. 99-72-70.

E-mail: office@knau.kharkov.ua

Виготовлювач – дільниця оперативного друку ХНАУ